

Na cijepljenje protiv hepatitisa B

Hepatitis B je upala jetre izazvana infekcijom virusom hepatitisa B (HBV). Ovaj se virus prenosi krvlju ili tjelesnim tekućinama zaražene osobe (npr. putem seksualnog odnosa). Budući da se krv i krvni pripravci u industrijskim zemljama u pravilu testiraju na uzročnike bolesti i time vrijede kao sigurni, intimni kontakti imaju odlučujuću ulogu za prenošenje ove bolesti. Stupanj opasnosti stoga raste s pubertetom. Uzročnik se može prenijeti i s trudnice koja je kronično zaražena virusom hepatitisa na njezino dijete. Zato se sve trudnice moraju testirati. Ako je test pozitivan, novorođenče dobiva imunoprofilaksu odmah nakon rođenja.

Hepatitis B započinje s tegobama koje nalikuju simptomima gripe, zatim tegobama u želucu i crijevima, umorom i povišenom temperaturom. Potom urin može promijeniti boju, a stolica je izgubiti, te se može javiti žutilo kože i bjeloočnica (žutica). Otprilike 1 posto oboljelih umire, a kod do 10 posto zaraženih odraslih osoba bolest će poprimiti kronični oblik (kod dojenčadi do 90 posto) i virus pritom ostaje u tijelu. Virus hepatitisa B može uzrokovati kroničnu infekciju čak i ako se ne jave simptomi bolesti. Kronično zaražene osobe izvor su zaraze za svoju okolinu. U Njemačkoj je otprilike od 0,3 do 0,8 posto stanovništva kronično zaraženo HBV-om, a u drugim je zemljama – npr. u afričkim i azijskim državama – broj kronično zaraženih znatno veći. Prijeđe li oboljenje u kronični oblik, njezine naknadne posljedice mogu biti ciroza jetre i/ili hepatocelularni karcinom.

Ne postoji specifičan tretman koji se primjenjuje protiv akutnog hepatitisa B. Jedina je zaštita pravodobno cijepljenje.

Cjepiva

Cjepiva protiv hepatitisa B sadrže dijelove ovojnice virusa hepatitisa B koji su dobiveni tehničkim postupkom uz primjenu stanica kvasca, a potom modernim metodama pročišćeni. Redovnim cijepljenjem stvara se dugotrajni imunitet, odnosno pruža zaštita od obolijevanja hepatitisom B. Pojedinačno cjepivo protiv hepatitisa B daje se tri puta. Liječnik koji obavlja cijepljenje može vas informirati o razmacima u kojima se cijepljenje obavlja, početku i trajanju zaštite cjepivom, a i o mogućim ponovnim cijepljenjima ako ona budu potrebna. Cijepljenje protiv hepatitisa B može se obaviti istodobno s drugim cijepljenjima. Cjepivo se uštrcava (daje se intramuskularnom ili eventualno subkutanom injekcijom). Injekcija se daje isključivo u nadlakticu ili bočno u bedro. Kod osoba kod kojih postoji velika opasnost od zaraze, npr. kod medicinskog osoblja, uspjeh cijepljenja se nakon završetka osnovne imunizacije kontrolira te se po potrebi cijepljenje obavlja još jedanput. Provjera uspješnosti cijepljenja preporučuje se i kod bolesnika s ograničenom imunološkom obranom (npr. zbog terapije protiv karcinoma).

Uz prethodno spomenuto pojedinačno cjepivo, koje štiti isključivo protiv hepatitisa B, za cijepljenje dojenčadi i male djece dostupna su i viševalentna cjepiva koja istodobno štite i od drugih oboljenja (npr. šesterovalentno cjepivo). Za cijepljenja kombiniranim cjepivima dostupni su zasebni obrasci informiranih pristanaka.

Tko bi se trebao cijepiti?

1. U okviru kalendara cijepljenja, cijepljenje protiv hepatitisa B preporučuje se svim dječacima i djevojčicama od dobi od 8 tjedana. Tome su namijenjena i već spomenuta kombinirana cjepiva. Ako se cijepljenje nije obavilo u dojenačkom uzrastu, imunizacija se preporučuje i može obaviti u bilo kojem naknadnom trenutku.
2. Novorođenčad čije su majke zaražene virusom hepatitisa B cijepi se odmah nakon rođenja i primaju imunoglobulin (važno: treba voditi računa o nadopuni osnovne imunizacije).

3. Osobe kod kojih se zbog postojećeg ili očekivanog slabljenja imuniteta ili zbog postojećeg oboljenja može očekivati teži tijek hepatitisa B, npr. osobe zaražene HIV-om ili hepatitisom C, osobe s oboljenjima jetre, osobe na dijalizi i drugi.
4. Osobe s povećanom opasnošću od zaraze koja nije uvjetovana poslom, npr. zbog kontakta s članovima obitelji ili kućanstva koji su zaraženi hepatitisom B, seksualnog ponašanja s velikim rizikom od zaraze, intravenoznog uzimanja droga, zatim zatvorenici i eventualno pacijenti u psihijatrijskim ustanovama.
5. Osobe s povećanom, poslom uvjetovanom opasnošću od zaraze, npr. medicinsko i stomatološko osoblje (također zaposlenici laboratorija, sanitarno osoblje i naučnici), osobe koje pružaju prvu pomoć, policajci i zaposlenici ustanova u kojima postoji povećani rizik od zaraze, kao što su zatvori, prihvatilišta za tražitelje azila, ustanove za osobe s posebnim potrebama.
6. Osobe koje putuju u tropska i subtropska područja u kojima se hepatitis B učestalo javlja; preporučuje se individualna procjena opasnosti.

Tko se ne bi trebao cijepiti?

Cijepiti se ne bi trebale osobe koje boluju od akutne bolesti s temperaturom (višom od 38,5°C) koja zahtijeva liječnički tretman. Cjepivo se u tom slučaju može dati naknadno, čim simptomi bolesti jenjaju. Tijekom trudnoće cijepjenje bi se trebalo obaviti samo ako nema sumnje u postojanje rizika od zaraze. Ako postoji preosjetljivost na neki sastojak cjepiva ili ako su se nakon prethodnog cijepjenja protiv hepatitisa B javili simptomi bolesti, liječnik koji obavlja cijepjenje posavjetovat će vas o nužnosti i mogućnostima nastavka cijepjenja.

Ponašanje nakon cijepjenja

Cijepjenoj osobi nije potrebna posebna poštuda, ali bi trebala izbjegavati neuobičajeno tjelesno opterećenje 3 dana nakon cijepjenja. Liječnika bi prije cijepjenja trebalo obavijestiti ako je osoba sklona reakcijama krvotoka ili trenutačnim alergijskim reakcijama.

Moguće lokalne ili opće reakcije nakon cijepjenja

Nakon cijepjenja se, osim željenog imuniteta i zaštite od oboljenja, kod do 10 posto cijepjenih osoba na mjestu cijepjenja mogu javiti crvenilo ili bolni otoci. To je izraz normalnog sukoba tijela s cjepivom, uglavnom se javlja od 1 do 3 dana nakon cijepjenja i rijetko traje dulje. U rijetkim slučajevima dolazi do oticanja susjednih limfnih čvorova. Opći simptomi, kao što su lagano do umjereno povišena temperatura, drhtavica, glavobolja i bolovi u udovima (mišićima i zglobovima) ili umor, rijetki su. Također se mogu javiti tegobe u želucu i crijevima (mučnina, povraćanje, proljev). Povišene vrijednosti enzima jetre nakon cijepjenja primijećene su tek u pojedinačnim slučajevima. Navedene reakcije u pravilu su prolaznog karaktera te jenjavaju brzo i bez posljedica.

Mogu li se nakon cijepjenja javiti komplikacije?

Komplikacije cijepjenja vrlo su rijetke posljedice cijepjenja koje su snažnije od uobičajenih reakcija na cjepivo i znatno ugrožavaju zdravstveno stanje primatelja cjepiva. U pojedinačnim slučajevima opisane su komplikacije na živčanom sustavu (npr. upale živaca, prolazne paralize) te smanjenje broja trombocita, no njihova uzročno-posljedična veza s cijepjenjem je upitna.

Savjetovanje o mogućim nuspojavama od strane liječnika koji obavlja cijepljenje

Liječnik će vam, kao dopunu ovoj tiskanici, ponuditi i informativni razgovor.

Ako se nakon cijepljenja jave simptomi koji su jači od prethodno opisanih kratkotrajnih lokalnih i općih reakcija, liječnik koji je obavio cijepljenje također vam stoji na raspolaganju za savjet.

Liječnika ćete naći ovdje:

Izjava o odricanju odgovornosti

Prijevod izvornika informiranog pristanka (stanje: 10/2014) načinjen je uz dopuštenje Njemačkoga zelenog križa (Deutsches Grünes Kreuz e.V.) po nalogu Instituta Robert Koch. Mjerodavan je njemački tekst. Ne odgovaramo za eventualne pogreške u prijevodu, kao ni za aktualnost ovoga prijevoda u slučaju naknadne prerade njemačkoga izvornika.

Ime i prezime _____

Name

Cijepljenje protiv hepatitisa B

Schutzimpfung gegen Hepatitis B

U pravitku dobivate informativnu tiskanicu o provođenju cijepljenja hepatitisa B. U njoj su sadržani bitni podatci o bolesti koja se izbjegava cijepljenjem, o cjepivu, cijepljenju te o reakcijama na cjepivo i mogućim komplikacijama prilikom cijepljenja.

Anliegend erhalten Sie ein Merkblatt über die Durchführung der Schutzimpfung gegen Hepatitis B. Darin sind die wesentlichen Angaben über die durch die Impfung vermeidbare Krankheit, den Impfstoff, die Impfung sowie über Impfreaktionen und mögliche Impfkomplicationen enthalten.

Prije cijepljenja dodatno su potrebne sljedeće informacije:

Vor der Durchführung der Impfung wird zusätzlich um folgende Angaben gebeten:

1. Je li primatelj cjepiva trenutno zdrav?

Ist der Impfling gegenwärtig gesund?

Da (Ja)

Ne (Nein)

2. Je li primatelja cjepiva na nešto alergičan?

Ist bei dem Impfling eine Allergie bekannt?

Da (Ja)

Ne (Nein)

ako da, od kojih _____

wenn ja, welche

3. Jesu li se kod primatelja cjepiva nakon nekog prethodnog cijepljenja javile alergijske reakcije, visoka temperatura ili druge neželjene reakcije?

Traten bei dem Impfling nach einer früheren Impfung allergische Erscheinungen, hohes Fieber oder andere ungewöhnliche Reaktionen auf?

Da (Ja)

Ne (Nein)

Želite li znati više o cijepljenju protiv hepatitisa B, pitajte liječnika koji obavlja cijepljenje.

Falls Sie noch mehr über die Schutzimpfung gegen Hepatitis B wissen wollen, fragen Sie den Impfarzt!

Na cijepljenje sa sobom ponesite knjižicu cijepljenja!

Zum Impftermin bringen Sie bitte das Impfbuch mit!

Izjava o suglasnosti*Einverständniserklärung***za obavljanje zaštitnog cijepljenja protiv hepatitisa B***zur Durchführung der Schutzimpfung gegen Hepatitis B*

Ime primatelja cjepiva _____
Name des Impflings

rođen/rođena dana _____
geb. am

Upoznat/upoznata sam sa sadržajem informativne tiskanice te sam od svog liječnika/liječnice tijekom razgovora primio/primila detaljne informacije o cijepljenju.

Ich habe den Inhalt des Merkblatts zur Kenntnis genommen und bin von meinem Arzt/meiner Ärztin im Gespräch ausführlich über die Impfung aufgeklärt worden.

Nemam dodatnih pitanja.

Ich habe keine weiteren Fragen.

Pristajem na predloženo cijepljenje protiv hepatitisa B.

Ich willige in die vorgeschlagene Impfung gegen Hepatitis B ein.

Ne pristajem na cijepljenje. Obaviješten/obaviještena sam o mogućim negativnim posljedicama odbijanja ovog cjepiva.

Ich lehne die Impfung ab. Über mögliche Nachteile der Ablehnung dieser Impfung wurde ich informiert.

Napomene _____
Vermerke

Mjesto, datum _____
Ort, Datum

Potpis primatelja cjepiva ili
njegova skrbnika
Unterschrift des Impflings bzw. des Sorgeberechtigten

Potpis liječnika/liječnice
Unterschrift des Arztes/der Ärztin